Rok IX. Wilno, dn. 10—25 stycznia 1935 r. Nr. 1–2.

Wiadomości Archidiecezjalne WILEŃSKIE

PRENUMERATA:
Rocznie . . 12 zł.
Półrocznie . 6 zł.
Nr. pojed. . 50 gr

Dwutygodnik Kapłański
Redakcja: Wilno, z. Bernardyński 6–1
Administracja: Wilno, M. Magdaleny 4
Konto P. K. O. Nr. 80.833.

OGŁOSZENIA:
Cała strona 40 zł.
1/2 strony . 20 zł.
1/4 strony . 10 zł.
1/8 strony . 5 zł.

Sicut misit me Pater, et ego mitto vos. *Joan. 20. 21.*

DZIAŁ URZĘDOWY

ZARZĄDZENIA STOLICY APOSTOLSKIEJ

Seminarjum Międzynarodowe św. Ludwika króla w Konstantynopolu.

Od pięćdziesięciu lat istniejące w Konstantynopolu seminarjum duchowne, założone przez OO. Kapucynów prowincji paryskiej pod wezwaniem św. Ludwika króla, kształciło młodzież duchowną jak łacińskiego tak i wschodniego obrządku. Z seminarjum tego wyszło wielu dzielnych kapłanów, wybitnych nauką i cnotą, a byli i tacy, którzy swe pełne zasług życie uwieńczyli koroną męczeńską. W czasie wojny światowej seminarjum to poniosło znaczne straty, obecnie przy odnowieniu otrzymało nowy Statut, zatwierdzony przez Ojca św. dnia 15 sierpnia 1934 r. na okres dziesięcioletni.

Według nowego Statutu, seminarjum św. Ludwika podlega jurysdykcji św. Kongr. dla Kośc. Wschodniego; wykonawcą tej jurysdykcji jest Delegat Ap. w Turcji. Rektora seminarjum prezentuje Generał zakonu Braci Mniejszych, wybiera zaś i zatwierdza na sześć lat św. Kongr. dla Kośc. Wschod.; innych funkcjonarjuszy seminaryjnych i profesorów prezentuje prowincjał paryski OO. Kapucynów, zatwierdza zaś Delegat Apostolski w Turcji.

Środki na utrzymanie seminarjum czerpie częściowo z funduszów zakonu OO. Kapucynów, a częściowo z dochodów Dzieła św. Ludwika lub z innych źródeł.

(*Acta Ap. Sedis,* t. 26, str. 592—594).

ZARZĄDZENIA ORDYNARJATU ARCYBISKUPIEGO

Tydzień Propagandy Trzeźwości (1—8 lutego 1935 r.)

KURJA METROPOLITALNA WILEŃSKA
Wilno, dn. 29. XII. 1934 r. Nr. 2447.

Z polecenia J. E. Księdza Arcybiskupa-Metropolity, Kurja przypomina PWW. XX. Proboszczom i Rektorom kościołów:

1) aby na święto Matki Boskiej Gromnicznej, albo już w niedzielę, 27 stycznia r. b., lub w następną niedzielę wygłosili kazanie o znaczeniu trzeźwości dla pomyślności doczesnej jednostek, rodzin i narodu całego, a szczególnie dla zbawienia dusz nieśmiertelnych, aby zachęcili parafjan do odnowienia przyrzeczenia Bractwa Wstrzemięźliwości;

2) aby po sumie lub nieszporach odebrali przyrzeczenie uroczyste od nowych członków Bractwa Wstrzemięźliwości, aby pracę Bractwa ożywili i pogłębili, zwłaszcza w tych miejscowościach, w których plaga alkoholizmu nie ustaje mimo kryzysu;

3) aby w organizacjach Akcji Katolickiej zalecili wykład na temat trzeźwości.

Przy tej okazji możnaby też urządzić kolektę na potrzeby ruchu przeciwalkoholowego i katolickiej centrali ogólnopolskiej.

Środkami pomocniczemi służy Katolicki Związek Abstynentów w Poznaniu, ul. Podgórna 12 b. m. 8.

Ks. J. Ostreyko
w/z. Kancl. Kurji.

Od Wydawnictwa „Wiadomości Archidiecezjalnych Wileńskich"

KURJA METROPOLITALNA WILEŃSKA
Wilno, dnia 25.I. 1935 r., Nr. R-50/35.

Poczynając od 1935 r. „Wiadomości Archidiecezjalne Wileńskie" wydawać będzie Kurja Metropolitalna Wileńska. Redaktorem nadal pozostaje Ksiądz Kanonik Leon Żebrowski, administrację prowadzi Ks. Jan Ostreyko, Notarjusz Kurji.

Obowiązek prenumerowania czasopisma, w myśl ustaw synodalnych, ciąży na wszystkich PP. WW. Kapłanach, pracujących w archidiecezji wileńskiej, a ci PP. WW. Kapłani, którzy mają w swej opiece kościoły, prenumerować winni jeszcze po jednym egzemplarzu dla archiwum kościelnego. Te drugie egzemplarze oprawione Kurja przesyłać będzie po skończeniu każdego roku.

Zalegający w opłacie prenumeratorzy będą musieli ją uregulować w wysokości dotychczasowej; Kurja zaś na rok 1935 obniża

prenumeratę do 12 zł. za egzemplarz, płatnych w dwóch półrocznych ratach — na początku pierwszego półrocza i drugiego. Od tych PP. WW. Księży, którzy mają rachunki z Kurją, będą te raty odliczane, o ile PP. WW. Księża nie zgłoszą innego sposobu opłacania, reszta zaś PP. Wielebnego Duchowieństwa będzie łaskawa przesłać prenumeratę do Kurji w dwóch, jak wyżej, ratach.

Redakcja: zauł. Bernardyński 6.

Administracja: ul. M. Magdaleny 4.

Konto P. K. O.: „Wiadomości Archidiecezjalne Wileńskie", Wilno 80.833.

X. A. Sawicki,
Kanclerz Kurji.

RUCH PERSONALNY.

Na mocy zarządzenia JE. Księdza Arcybiskupa-Metropolity Wileńskiego w składzie osobistym Duchowieństwa zaszły nast. zmiany:

Ks. Stanisław Szyroki M. T., dziekan brzostowicki, nazn. na wizytatora nauki religji w szkołach na terenie dekanatu, dn. 15.XII. 34 r. Nr. 937.

Ks. Sylwester Małachowski, Lic. Teologji, pref. szkół w Dziśnie, na pref. szkół do Wilna, dn. 2. I. 35 r. Nr. RS-1.

Ks. Jan Romejko na pref. szkół w Dziśnie, dn. 2.I. 35 r. Nr. RS-2.

Ks. Lucjan Chalecki M. T., Szambelan Papieski, Kan. Kap. Metropol., Wiceoficjał Sądu Arcyb. i Metropol., na Oficjała tegoż Sądu, dn. 15.I. 35 r. Nr. O.-59/35.

Ks. Leon Żebrowski M. T., Szambelan Papieski, Kan. Kap. Metropol., na Wiceoficjała Sądu Arcyb. i Metrop. Wil. dn. 15. I. 35 r. Nr. O-60/35.

Ks. Kan. Leon Żebrowski zwolniony z asystentury Katol. Stow. Kobiet, dn. 16. I. 35 r. Nr. O-69135.

Ks. Ostreyko,
w/z Kancl. Kurji.

ZARZĄDZENIA PRAWNO - PAŃSTWOWE.

Sprawa egzekucyj z tytułu zaległych składek za ubezpieczenie służby kościelnej.

I. Ministerstwo Opieki Społecznej Nr. Un. 2/1-4.
Warszawa. dnia 26 października 1934 r.

Do Okręgowego Urzędu Ubezpieczeń w Warszawie, Poznaniu i Lwowie.

Ministerstwo Opieki Społecznej prosi o zakomunikowanie Ubezpieczalniom Społecznym, podległym nadzorowi Okręgowego Urzędu, pisma o treści następującej:

Wobec tego, że nie ukazało się dotąd rozporządzenie wykonawcze do ustawy z dnia 17 marca 1932 r. o składkach na rzecz Kościoła katolickiego (Dz. U. R. P. № 35, poz. 358), przeto Ministerstwo Opieki Społecznej, nawiązując do swych poprzednich zarządzeń w tym zakresie, poleca wstrzymać aż do odwołania przeprowadzanie egzekucyj do majątku kościelnego lub majątku księży proboszczów z tytułu zaległych należności kas chorych za ubezpieczenie służby kościelnej.

Niezależnie od powyższego, Ubezpieczalnie winny:

1) domagać się regularnego spłacania składek ubezpieczeniowych, przypadających od służby kościelnej za okresy pracy po 1 stycznia 1934 r. i od tego uzależniać wstrzymanie kroków egzekucyjnych;

2) do zaległości z przed 1 lipca 1932 r. zastosować przepisy ustawy z dnia 15-go marca 1934 r. o ułatwieniu spłaty zaległych składek i opłat na rzecz instytucyj ubezpieczeń społecznych (Dz. U. R. P. № 29, poz. 237).

Wstrzymując przeprowadzanie egzekucyj, nie można jednak dopuścić, aby poszczególne należności uległy przedawnieniu.

J. Wł. Legocki, Dyrektor Departamentu.
Za zgodność odpisu: *Józef Zieliński.*

II. Ministerstwo Opieki Społecznej Nr. Un. 2/1-4.
Warszawa, dnia 26 października 1934 r.

Do Zakładu Ubezpieczeń Pracowników Umysłowych Zakładu Ubezpieczenia Emerytalnego Robotników — w miejscu.

Wobec tego, że nie ukazało się dotąd rozporządzenie wykonawcze do ustawy z dnia 17 marca 1932 roku o składkach na rzecz Kościoła katolickiego (Dz. U. R. P. № 35, poz. 358), przeto Ministerstwo Opieki Społecznej, nawiązując do swych poprzednich zarządzeń w tym zakresie, poleca wstrzymać aż do odwołania przeprowadzanie egzekucyj do majątku kościelnego lub majątku księży proboszczów z tytułu zaległych należności, przypadających za ubezpieczenie służby kościelnej przed 1 stycznia 1934 r.

Zarządzenie niniejsze nie ogranicza w niczem stosowania ulg, przewidzianych w ustawie z dnia 15 marca 1934 r., o ułatwieniu spłaty zaległych składek i opłat na rzecz instytucyj ubezpieczeń społecznych (Dz. U. R. P. № 29, poz. 237).

Wstrzymując przeprowadzanie egzekucyj, Zakład nie powinien jednak dopuścić, by poszczególne należności uległy przedawnieniu.

J. Wł. Legocki, Dyrektor Departamentu.
Za zgodność odpisu: *Józef Zieliński.*

Dd. 6-go i 12-go lutego — trzynasta rocznica wyboru i koronacji Ojca św. Piusa XI.

Oremus pro Pontifice nostro PIO!

DZIAŁ NIEURZĘDOWY

WOBEC ZAGADEK PRZYSZŁOŚCI.

Zwyczaj każe składać życzenia noworoczne.

Składamy życzenia, bo nie wiemy, co nas czeka w przyszłości, bo przyszłość jest zagadką, bo pragnęlibyśmy, jak sobie, tak innym, przyjaciołom i bliskim, wszelkiego dobra.

Nasze kapłańskie wzajemne życzenia, życzenia nie na krótką metę i nie w ciasnem podwórku życia osobistego, są stałe i nie-

zmienne — stać przy Chrystusie jak najbliżej i wiernie spełniać zlecone nam przez Niego posłannictwo.

Stać przy Chrystusie — to znaczy ukochać Go całą mocą duszy — *ex tota anima tua, ex toto corde tuo,* być ściśle z Nim zjednoczonym. Zbawiciel ma prawo od nas wymagać tej bliskości, bo nas wybrał i przyjaciółmi swymi nazwał: *Jam non dicam vos servos, sed amicos meos.* Stać przy Chrystusie, być Jego przyjacielem — to nietylko zaszczyt — to szczęście niezrównane. Czegoż więcej moglibyśmy życzyć sobie na początku nowego roku!

Być przyjacielem — to nieznaczy tylko żywić uczucie przyjazne do przyjaciela. Jezus — Przyjaciel — *duszę swą* oddał za przyjaciół. My duszę—*życie*—zaofiarowaliśmy Mu, gdyśmy w dniu tonsury powiedzieli: *Dominus pars hereditatis meae;* oddawajmy je z całą świadomością zawsze dla Jego osoby i dla Jego sprawy.

A sprawa ta obecnie stawia nam bardzo poważne wymagania. Wielu z nas niezawodnie przeczytało w czasie świątecznym odezwę poznańskiego *Przewodnika Katolickiego,* nawołującą do popierania prasy katolickiej. Pozwalamy sobie przytoczyć tu z tej odezwy dłuższy urywek, dobitnie charakteryzujący obecne stanowisko Kościoła, tej sprawy Bożej na ziemi:

„Ciężkie ołowiane chmury, czytamy w odezwie, kłębią się znowu na katolickiem niebie. Bitwa rozpoczęła się na całym niemal froncie. W Rosji walczą z nami bolszewicy. W Meksyku — masoni. W Hiszpanji — anarchiści i komuniści. Na całym świecie (a także u nas w Polsce) gotują się do generalnego ataku ci, którzy sympatyzując z bolszewją, anarchją i masonerją, chcieliby w zaciekłej, bezbożnej nienawiści czemprędzej zgnieść Kościół Chrystusowy.

„Chmury ciężkie, ołowiane kłębić się będą w tej walce także nad parafją Przewielebnego Księdza Proboszcza. Niech tylko skrajna lewica dojdzie do rządów. Niech tylko z szkoły usuną Wam religję. Niech zaczną Wam głosić hasła świadomego macierzyństwa, reformy prawa małżeńskiego, rozdziału Kościoła od państwa, zaboru dóbr kościelnych! Niech zjawią się emisarjusze Legjonu Młodych, kwoki z tych kół, które spokojnie patrzą na to, że żyd nauczycielem jest katolickich dzieci lub, że gdzieś w Polsce jest nauczycielskie seminarjum, które od roku jest bez nauki religji.

„Nie pocieszajmy się, Przewielebny Księże Proboszczu, że u nas, w naszej przynajmniej parafji, jest spokój i że nic nie zwiastuje nadchodzącej rozprawy. Przecież i w Hiszpanji przez długie lata był spokój. Kapłani wobec przepełnionych świątyń wygłaszali swe kazania. Wszędy po całym kraju odprawiały się owe prze-

śliczne procesje i słynne nabożeństwa. Tak było spokojnie, że nawet nie zauważono katastrofy, która już stała przede drzwiami. W one to czasy zjawił się w Hiszpanji człowiek wielkiego poświęcenia, publicysta Herera. Odważnie wskazywał na nadchodzące nieszczęście! Cóż, kiedy nikt go wówczas nie słuchał".

Niestety, to wszystko prawda. Sprawa Chrystusowa, Kościół Boży, ma przed sobą ciężkie zadanie i szereg trudności, które stawiają mu czasy obecne — czasy niepewne, a chociaż nie obawia się o swoją przyszłość, bo *portae inferi non praevalebunt adversus eam*, to jednak obawia się o los narodów, którym zagraża powrót do pogańskiej barbarji, i dlatego wymaga od nas wielkiej czujności i wielkiego wytężenia sił, którego się nie zdobywa odrazu, lecz ciągłem przygotowaniem i ciągłą pracą. To przygotowanie i ta praca — to jedyna odpowiedź na zagadki, które nam stawia przyszłość.

Christus vincit — Christus regnat — Christus imperat — to hasło na rok, przed nami stojący, rok nowej pracy, nowych walk i, daj Boże, nowych podbojów dla Chrystusa i Jego Królestwa!

REDAKCJA.

ABSTYNENCJA W STATUTACH SYNODALNYCH.

Alkoholizm, jedna z bardzo groźnych plag czasów obecnych, zaprząta mocno umysły wszystkich, komu dobrobyt społeczny i przyszłość ludzkości leży na sercu. Dowodem tego są ustawy przeciwalkoholowe, wydawane w wielu państwach, oraz polska ustawa z dnia 21 marca 1931 r. o ograniczeniu w sprzedaży, podawaniu i spożyciu napojów alkoholowych (Dz. Ust. 3. VI. 1931 r. № 51, poz. 423).

Kwestji alkoholizmu i jedynego skutecznego antidotum przeciwko temu nieszczęściu, t. j. abstynencji, nie mógł pominąć i Wileński Synod Archidiecezjalny, odprawiony w 1931 r.

Sprawa ta w stosunku do duchowieństwa jest poruszoną i zadecydowaną w statutach 90, 92, 138 i 412, oraz w dwóch Instrukcjach, a w stosunku do wiernych w Statucie Bractwa Wstrzemięźliwości. A ponieważ „statuta in hac Synodo promulgata constituunt legem particularem archidioecesis Vilnensis (st. 50) et obligant omnes clericos et laicos (st. 54)", przeto wspomniane wyżej przepisy prawne rozpatrzymy nieco szczegółowiej.

Statut 90 § 2 ma brzmienie następujące: „Tempore festorum cum populi concursu et sacerdotum vicinorum interventu, sive

sit in domo plebanali, sive extra in fraudem legis, dummodo causa conventus sit aliquod festum vel solemnitas ecclesiastica, ut devotio 40 horarum, adoratio perpetua, missiones, exercitia spiritualia, confessio parochianorum paschalis, vel conferentia decanalis. Hisce in circumstantiis ac diebus non modo ludus chartarum, verum etiam usus potus alcoholici severe prohibentur".—W czasie świąt, na które lud tłumnie przybywa i w których udział biorą kapłani pobliscy, czy to będzie na plebanji, czy poza nią dla obejścia prawa, byle tylko powodem zebrania było jakie święto, czy uroczystość kościelna, jak czterdziestogodzinne nabożeństwo, wieczna adoracja, misje, rekolekcje, spowiedź wielkanocna parafjan, albo konferencja dekanalna. W tych okolicznościach i dniach nietylko gra w karty, ale nadto i używanie napojów alkoholowych surowo jest zabronione.

Aby przepis powyższy był jasny, trzeba zdać sobie sprawę z tego, co nazywamy napojem alkoholowym. W nauce alkohologji przyjętem jest nazywać napojem alkoholowym taki napój, który zawiera w sobie więcej niż dwa stopnie czystego alkoholu. Takiemi napojami są: piwo (od 4°/₀ wzwyż), wino (od 10°/₀), wódki (od 30°/₀) i wszelkie napoje do tych trzech zasadniczych napojów swym składem chemicznym podobne, jak np. i wina owocowe, miody pitne, rumy, araki, koniaki, likiery i t. p. Natomiast za napój alkoholowy nie uważa się kefiru, kumysu, kwasu, które zawierać mogą od 0,5°/₀ do 2,5°/₀ alkoholu.

Zabronione więc jest używanie napojów alkoholowych z okazji uroczystości takich, na które wierni licznie przybywają i w których udział biorą księża z sąsiednich parafij, bez względu na to, czy przyjęcie ma się odbywać na plebanji, czy gdzieindziej.

Poza ogólną zasadą wyżej wymienioną, prawo archidiecezjalne wylicza niektóre jeszcze wypadki, kiedy to prawo ma zastosowanie a mianowicie takiemi wypadkami są: czterdziestogodzinne nabożeństwo, dzień adoracji wieczystej, misje parafjalne, rekolekcje, spowiedź wielkanocna parafjan, konferencja dekanalna. Używanie w dni wymienione napojów alkoholowych jest surowo wzbronione; a więc chodzi tu o rzecz większej wagi, i przepisu tego, chcąc być w porządku z sumieniem, lekceważyć nie można.

Następny statut 91 powiada: „Prohibetur clericis sumere potum alcoholicum in diversoriis, hospitiis, cauponis, tabernis, officinis vinariis, nisi inveniantur ibi occasione solemnitatum civilium vel socialium". — Zabronione jest duchownym spożywanie napojów alkoholowych w karczmach, hotelach, restauracjach,

barach, winiarniach, wyjąwszy te wypadki, gdy w tego rodzaju lokalach publicznych znajdzie się osoba duchowna z okazji obchodów i przyjęć podczas uroczystości państwowych lub społecznych.

Stat. 92: „Probata per testes fide dignos ebrietas clerici punietur gravissimis poenis et quidem extraiudicialiter. Vitio ebrietatis indulgentes clerici, post trinam monitionem incorrigibiles, punientur privatione beneficii et officii et in domo demeritorum ad tempus indeterminatum includentur ac iure deferendi habitum clericalem privabuntur“. — Dowiedzione przez wiarogodnych świadków opilstwo duchownego będzie karane największemi karami i to w postępowaniu pozasądowem. Duchowni nałogowi pijaństwa hołdujący, jeżeli po trzykrotnem upomnieniu pozostaną niepoprawni, będą karani pozbawieniem beneficjum i stanowiska, oraz zostaną zamknięci w domu demerytów na czas nieokreślony z pozbawieniem prawa noszenia sukni kapłańskiej.

Trzeba przyznać, że kary naprawdę są *gravissimae*, a więc i pijaństwo duchownego szacowane jako bardzo wielkie przestępstwo; i słusznie, doświadczenie bowiem uczy, że kto nie może sobie odmówić przyjemności picia trunku, taki jest niezdolnym do opanowania i innych grzesznych popędów i staje się publicznym gorszycielem.

Stat. 138: „Ne parochi occasione sacrae visitationis magnis expensis graventur, victus sit frugalis ac simplex, usus vero potus alcoholici cuiuscumque prorsus excludatur“. — Aby wizyta pasterska nie była ciężarem dla proboszcza, przyjęcie podczas niej powinno być umiarkowane i proste z wykluczeniem zupełnem wszelkich napojów alkoholowych.

Nadto instrukcja o wizytacji kanonicznej w rozdziale o porządku w czasie wizytacji w ustępie 11 mówi: „Ks. proboszcz jako gospodarz domu, przyjmie gościnnie Arcypasterza i wszystkich kapłanów, w ogólności jednak całe przyjęcie wizytacyjne ma cechować skromność z wykluczeniem napojów alkoholowych“.

Instrukcja o kolendzie w ustępie 24 powiada: „O ileby parafjanie chcieli wizytującego ugościć, ten ma to przyjąć z wdzięcznością; przy tem stanowczo będzie unikał przyjmowania napojów alkoholowych i palenia tytoniu“. Znamienne, że w powyższym przepisie jest jedyny wypadek, kiedy kapłanowi zabrania się palenia. Dlaczego ten zakaz w tem miejscu się znajduje? — Gdy kapłan kolendując zatrzyma się w jakim domu dla posiłku, to po wsiach jest zwyczaj, że w tymże mieszkaniu gromadzi się sporo ludności;

tam też duszpasterz zazwyczaj wypowiada swoje uwagi, napomnienia, zachęty. Z drugiej zaś strony zebrani śledzą każde słowo, każdy ruch, każdą czynność swego duszpasterza, i to z wielką ciekawością, bo nigdy nie mają okazji widzieć swego proboszcza przy tak poziomej czynności, jak posiłek. I gdyby duszpasterz wtenczas pił i palił, byłoby to daniem złego przykładu i oficjalnem upoważnieniem do naśladowania go w tem.

Wróćmy jeszcze do statutu 412, w którym jest mowa o prymicjach; tam w § 2 czytamy: „Suadetur, ut neosacerdotes... curent, ne ratione primae Missae ab ipsis vel eorum consanguineis lautiora convivia cum usu alcoholi et saltationibus instituantur".— Radzi się, aby neoprezbiterzy mieli staranie, by z powodu mszy prymicyjnej ani oni sami, ani ich krewni nie urządzali obfitszych przyjęć z użyciem alkoholu i w połączeniu z tańcami. — Zakaz nie jest stanowczy; jednak dzień taki, jak prymicje, powinien to sprawić, że rada stanie się obowiązkiem; i to chyba miał na myśli prawodawca, nie używając w danym wypadku wyrażenia ostrzejszego.

Statut Bractwa Trzeźwości w § 1 powiada: „Trzeźwość w parafji jest zadaniem Bractwa. Dla wypełnienia tego zadania Bractwo stara się: a) o pozyskanie jak największej liczby członków, którzyby byli gotowi wypowiedzieć walkę napojom alkoholowym, a szczególniej zabiega o pozyskanie młodzieży; b) słownie i drukiem uświadamia członków i szersze masy społeczeństwa o szkodliwości alkoholu; c) przestrzega u członków surowej karności w dochowaniu złożonego przyrzeczenia; d) zwalcza zwyczaje pijackie, np. zniewalanie do picia, podawanie dzieciom alkoholu i t. p.; e) czuwa nad przestrzeganiem Ustawy przeciwalkoholicznej i dba o wykorzystanie wszelkich przepisów prawnych, zwalczających alkoholizm; f) stara się o zakładanie i podtrzymywanie gospód bezalkoholowych i poleca napoje bezalkoholowe".

Widzimy z powyższego, że troska o trzeźwość w parafji należy do Bractwa Trzeźwości, któremu proboszcz w charakterze Moderatora przewodniczy. W dobrze postawionem i prowadzonem Bractwie, proboszcz ma dzielnych współpracowników, którzy dopomogą mu wykonać zadania, o których mówi statut.

§ 3 statutu powiada: „Wstępujący do Bractwa przed 18 rokiem życia, zobowiązuje się do wstrzemięźliwości od wszelkich napojów zawierających alkohol, czyli do zupełnej abstynencji. Wstępujący zaś do Bractwa po 18 roku życia może się zobowiązać albo do abstynencji, albo tylko do wstrzemięźliwości od tak zwa-

nych napojów palonych, jako to: od wódki, likierów, spirytusu, araku, rumu i t. p., i od tego wszystkiego, co się z tych napojów wyrabia, np. poncz, grog i t. d., a w używaniu piwa, wina i miodu i t. p. zachować jak największe umiarkowanie".

W ustępie tym po raz pierwszy wspomniana jest zupełna abstynencja, bo dotychczas mowa była tylko o względnej. Zupełna ta abstynencja jest dobrowolną, obowiązuje zgodnie ze złożonem przyrzeczeniem — czy na czas zgóry określony, do odwołania, czy na całe życie.

Skutki niedotrzymanego przyrzeczenia omawia § 9, który brzmi: „Jeśliby członek złamał przyrzeczenie, uroczyście przez siebie złożone, upomina go ks. Moderator lub jeden ze starszych i bez wymienienia nazwiska poleci modlitwie członków na zebraniu, a gdy się upomniany w ten sposób nie poprawi, ks. Moderator ma prawo wykluczyć go, po naradzie ze starszymi, z liczby członków".

Tak się przedstawia sprawa abstynencji w Statutach synodalnych. A wniosek jest ten, że Synod Archidiecezjalny z r. 1931 pragnie i żąda, aby duchowni nie dawali zgorszenia, aby nie pili napojów alkoholowych w miejscach publicznych i na zebraniach, których powodem jest sprawa religijna. Życzy sobie Synod, aby zakwitły Bractwa Trzeźwości na terenie archidiecezji, aby w tych Bractwach wyrabiali się ludzie, którzy czynnie mogliby stanąć obok swego duszpasterza do walki z alkoholizmem, tym smokiem nowoczesnym, który zadaje dotkliwe ciosy całej ludzkości.

Wodzem tej walki jest proboszcz, bez którego udziału rzetelna praca na polu zwalczania alkoholizmu jest nie do pomyślenia, bo jego obowiązkiem jest, jak mówi statut 198 § 2: „Sedulo invigilare, ne gravia peccata, vitia et pravae consuetudines inter fideles dilatentur; scandala amovere, praesertim a iuventute; vitiis gravioribus indulgentes paterne corripere... praesertim vero vitam christianam ...omni conatu promovere praecipue ope confraternitatum et Associationum religiosarum".

Na zakończenie nie można pominąć tego, że „szerzenie katolickiego ruchu trzeźwości" należy do zadań stowarzyszeń Akcji Katolickiej (art. 5 statutu). Gdy więc Akcja Katolicka poprze Bractwa Trzeźwości w ich wysiłkach ku ugruntowaniu trzeźwości wśród społeczeństwa katolickiego, sprawa omawiana stanie na dobrej drodze, zbliżymy się wszyscy ku ideałom zupełnej abstynencji na chwałę Bożą i dla własnego dobra.

X. J. Matulewicz.

Ś. P. KSIĄDZ BISKUP ANTONI MALECKI.

W czwartek, dnia 17 b. m., w sanatorjum SS. Elżbietanek w Warszawie, zmarł Ks. Biskup Antoni Malecki, b. administrator apostolski Petersburga, Biskup tytul. Dionizjady.

Ś. p. Ks. Biskup Malecki liczył 73 lata wieku, kapłaństwa 45, biskupstwa lat 8.

Zmarły biskup dłuższy czas przebywał w więzieniu bolszewickiem i na wygnaniu na Syberji. Dopiero w końcu kwietnia roku ubiegłego został w drodze wymiany zwolniony pod warunkiem natychmiastowego opuszczenia Rosji sowieckiej.

Przez cały czas pobytu w szpitalu serdecznie opiekował się Ks. Biskupem J. E. Ks. Nuncjusz Marmaggi i udzielił mu imieniem Ojca św. błogosławieństwa apostolskiego.

W poniedziałek, dnia 21 stycznia, po uroczystem nabożeństwie zwłoki zostały złożone w podziemiach katedry.

Zmarły po długiej chorobie dostojny Wygnaniec należy do rzędu tych kapłanów, którzy, niosąc światło prawdy Chrystusowej w mroki pierwotnego, barbarzyństwem i dzikością nacechowanego życia rosyjskiego, przypieczętowali swoją gorliwość apostolską niewypowiedzianą udręką i cierpieniem.

Przed dziewięcioma miesiącami ś. p. Ks. Bp Malecki przybył na dworzec Wschodni w ubiorze wieśniaka rosyjskiego, a właściwie w łachmanach i podartem obuwiu. Te łachmany i strzępy ubrania były wymownem świadectwem jego przeżyć, barwnie ilustrowały niedolę, na którą był narażony na obcej, wrogiej ziemi. Wracał z zapadłej wioski burjackiej, położonej gdzieś w głębi Syberji. Prześladowano go ze szczególną zapamiętałością nietylko dlatego że był kapłanem katolickim, ale że dzięki gorliwości kapłańskiej gromadził dokoła siebie rzesze robotników, że wcielał w życie społeczne zasady encyklik papieskich. W Petersburgu przy ulicy Kiryłowskiej stworzył wielkie, według najnowszych wymagań techniki, szkoły i warsztaty pracy dla młodzieży i robotników katolickich. W zakładach tych nietylko kształcono zawodowo, ale przedewszystkiem wychowywano na zasadach polskich i katolickich przyszłych rzemieślników.

I kto go prześladował?

Ci, którzy się mienią przyjaciółmi ludu pracującego; oni to pozbawili go pracy, którą umiłował, oni go wtrącili w piekło męczarni i do grobu. Ś. p. Ks. Biskup Malecki to ofiara socjalizmu, który walczy z Chrystusem.

Z ŻYCIA ARCHIDIECEZJI.

O bliższy kontakt z „Wiadomościami Archid.“ nieraz redakcja nieśmiało zabiegała. Napotykała jednak, przynajmniej na dłuższą metę, na całkowitą niemal obojętność. A wielka szkoda! *Wiadomości* to nietylko urzędówka archidiecezjalna, którą każdy kapłan, pracujący w archidiecezji, na mocy zarządzenia Władzy Archidiecezjalnej, ma obowiązek prenumerować; lecz nadto jest to dokument, którym z czasem będą się posługiwali historycy przy odtwarzaniu życia kościelnego na naszem terytorjum, dokument ze swego przeznaczenia najautentyczniejszy, bo pochodzący z centrum życia kościelnego — z Ordynarjatu. I w czem się ten kontakt ma wyrażać? W dostarczaniu krótkich, ale pewnych wiadomości, dotyczących życia religijnego w poszczególnych parafjach (wybitniejsze uroczystości, wizytacje kanoniczne, dziekańskie, misje, rekolekcje, prace stowarzyszeń i t. p.), statystyka parafjalna frekwencji w nabożeństwach i przystępowaniu do Sakramentów św., prace duchowieństwa (konferencje dekanalne, zjazdy, prace szkolne i t. p.) budowy, remontów i zdobienia kościołów, budowy gmachów beneficjalnych, parafjalnych i t. p. Słowem w dostarczaniu wiadomości *pewnych* z życia religijnego i kościelnego z całej archidiecezji. — O taki kontakt prosi redakcja całe PW. Duchowieństwo, a szczególniej PW. Księży Dziekanów.

Monografje kościołów i parafij. — Redakcja otrzymała jeszcze kilka artykułów o monografji kościołów i parafij; a ponieważ nie wnoszą już one nic nowego, przeciwnicy zaś monografij wyraźnie wypowiadają się za tem, by naogół zaniechać projektu pisania ich, artykuły te nie będą drukowane. Natomiast redakcja przypomina, iż zarządzenie, wydane niegdyś przez J. E. Księdza Arcybiskupa-Metropolitę w sprawie pisania monografij, obowiązuje nadal i powinno być wykonane, o ile, można, najprędzej.

Święta w Wilnie. — Ustalonym przez tradycję zwyczajem J. E. Ksiądz Arcybiskup - Metropolita o godz. 12 w wigilję Bożego Narodzenia przyjmował w nowej rezydencji życzenia Duchowieństwa m. Wilna, w nocy zaś Bożego Narodzenia odprawił uroczystą pasterkę w kościele św. Jana, jak również w tymże kościele odprawił uroczystą Mszę św. w noc Nowego Roku, rozpoczynając jednocześnie szereg adoracji wieczystej Najśw. Sakramentu w archidiecezji adoracją u św. Jana.

Seminarjum Metropolitalne. — Ferje świąteczne w Seminarjum Metropolitalnem zakończyły się dnia 7 stycznia; od dnia 8 stycznia rozpoczęła się normalna praca naukowa na wydziale teologicznym i wszystkich kursach.

Walne Zgromadzenie Koła Archidiecezjalnego XX. Prefektów. — D. 14 stycznia r. b. odbyło się w Wilnie Walne Zgromadzenie Wileńskiego Koła XX. Prefektów, połączone z dorocznym zjazdem. Na zjazd przybyło niewielu członków z poza Wilna. Zjazd zaszczycił swą obecnością J. E. Ksiądz Arcybiskup - Metropolita, który w swem przemówieniu podkreślił wysokie znaczenie wychowania religijnego i doniosłą rolę prefekta. Przewodniczył Zjazdowi Ks. Jan Kozak, sprawozdanie z działalności złożył ks. J. Alchimowicz, kasowe ks. Harasimowicz. Poczem zostało udzielone absolutorjum Zarządowi. Wysoce interesujący odczyt na temat: *Tworzenie się światopoglądu u młodzieży,*

wygłosił p. wizytator Antoni Narwoysz. Ks. Alchimowicz złożył sprawozdanie z „Dni Katechet.“ i Zjazdu XX. Prefektów w Warszawie.

Kapłani-Jubilaci. -- Srebrne gody kapłaństwa obchodzą w roku 1935 Księża: Antoni Baradyn prob. w Kaszubińcach, Juljan Borówko wik. kośc. N. Serca Jezusowego w Wilnie, Wincenty Bujnowski prob. w Belmoncie, Zenon Butkiewicz prob. w Duksztach, Kan. Leopold Chomski dziekan w Dąbrowie Grodz., dr. Dominik Gajlusz dziekan w Święcianach, Karol Gumbaragis prob. w Melegianach, Hipolit Jodkowski prob. w Wołpie, Juljan Jurkiewicz prob. w Rudziszkach, Feliks Kaczmarek prob. w Duniłowiczach, Florjan Markowski prob. w Drozdowszczyźnie, Piotr Milkiewicz prob. w Ostrowie, Szambelan Ignacy Olszański dziekan w Grodnie, Adolf Ołdziejewski prob. w Sidrze, Wacław Rodźko prob. w St. Wasiliszkach, Antoni Rutkowski prob. w Miednikach, Paweł Sienkiewicz prob. w Gudohajach, Józef Stefanowicz, Edward Szapel prob. w Dolistowie, Józef Wołejko prob. w Turośni. — Wszystkim Czcigodnym Jubilatom Redakcja składa serdeczne życzenia.

Sprawozdanie z działalności Koła Księży Abstynentów za rok 1934. — Działalność naszą najlepiej chrakteryzuje zestawienie rachunkowe, które za rok ub. przedstawia się następująco:

Pozycje przychodowe:

Składki członków	zł. 122 gr. —
Zapomoga z Kurji	„ 450 „ —
Razem	zł. 572 gr. —

Pozycje rozchodowe:

Druki propagandowe	zł. 242 gr. 21
Czasopisma dla członków	„ 141 „ —
Składka do Centrali w Poznaniu	„ 62 „ —
Zapomoga dla słuchacza Kursu „Alkohologji“ w Warszawie	zł. 60 gr. —
Poczta i papier	„ 18 „ 95
Pozostałość kasowa	„ 47 „ 84
Razem	zł. 572 gr. —

Szczupłe środki pieniężne nie pozwoliły na rozwinięcie szerszej działalności, jednak Koło w dalszym ciągu służy pomocą na każde żądanie w propagandzie trzeźwości i abstynencji. O informacje i pomoc prosimy zwracać się do niżej podpisanego sekretarza Koła. Członków Koło posiada 33.

Ks. J. Matulewicz, Sekretarz.

Księża Misjonarze z Wilna — odprawili w roku 1934 misje ludowe w następujących parafjach i miejscowościach naszej archidiecezji: Wilno (paraf. Wszystkich Świetych), Ilja, Kościeniewicze, Czerniewicze, Łunna, Gieranony, Łysków, Kraśne, Wierszuba, Bieniakonie, Mikielewszczyzna, Mosty, Żyrmuny, Koleśniki, Wilno (więzienie na Łukiszkach). Misje odprawia grupa, złożona z 3 księży. Bezpośrednio na misjach złożyło katolickie wyznanie wiary 101 prawosławnych, konwalidowano małżeństw 21, nawróciło się na katolicyzm 2 kalwinów i 2 baptystów. Znaczną ilość prawosławnych i baptystów przekazano Księżom Proboszczom do lepszego pouczenia i rozpatrzenia powodów zamierzonego nawrócenia. W czasie tygodniowej misji w więzieniu na Łukiszkach, odprawianej w trzech serjach, wyspowiadało się z oddziału śledczego mężczyzn 86, z oddziału karnego mężczyzn 216 i z oddziału kobiet 150, do bierzmowania, udzielanego uroczyście przez Najprzewielebniejszego Księdza Metropolitę na zakończenie misji przystąpiło osób 82.—Odwołano 3 misje — w Krewie, Strubnicy i Dąbrowie. Na rok 1935 przewidziano misyj 16, w

tem 4 w diecezji poleskiej. Pozatem rekolekcyj wielkopostnych udzielono w mieście Wilnie po parafjach, szkołach i zakładach 9, w archidiecezji po parafjach, w wojsku i dworach 12.— W budynkach przy kościele XX. Misjonarzy w Wilnie mieści się seminarjum Zgrom. Księży Misjonarzy, czyli nowicjat, który liczy obecnie 69 kleryków, w tej liczbie 8 maturzystów i 61 uczniów V i VI klasy gimnazjum typu staroklasycznego, t. j. z językiem łacińskim od I klasy a z greckim od III klasy.

STOLICA APOSTOLSKA.

Wigilijne życzenia Ojca św. — W mowie swej, w odpowiedzi na życzenia Kolegjum Kardynalskiego, w wigilję Bożego Narodzenia, Ojciec św., przechodząc radosne wypadki z życia w roku ubiegłym, potrąca też o smutne objawy w życiu narodów i społeczeństw, zwraca mianowicie uwagę na hasła nowego pogaństwa moralnego, społecznego i państwowego; w tym kierunku prowadzi się dziś nie przebierająca w środkach propaganda. Potrącając o międzynarodowy Kongres eucharystyczny w Buenos-Aires, Ojciec św. skierowuje umysły i serca do aktów zadośćczynnych za zniewagi, których Boski Zbawiciel doznaje w Sakramencie Najśw. od zaślepionych i skażonych grzechem ludzi. Wspominając o zjeździe prawników w Rzymie, który przypomniał zespolenie prawa kanonicznego z prawem świeckiem, Ojciec św. przestrzega przed nowemi teorjami prawniczemi, mówiącemi o prawie rasy, narodowości, gdy sprawiedliwość jest powszechna i ona to tworzy prawo. Wreszcie wskazuje, iż do wszystkich nieszczęść, trosk i bólów dołącza się straszne widmo wojny, wywoływane ciągłemi o niej wzmiankami i pośpiesznem zbrojeniem we wszystkich państwach. Wobec tych klęsk, które są już lub zagrażają ludzkości Ojciec święty zachęca wszystkich do modlitwy.

Obowiązki i odpowiedzialność prasy. — D. 7 stycznia r. b., Ojciec św. udzielił posłuchania dziennikarzom francuskim, którzy towarzyszyli w podróży ministrowi do Rzymu, przy tem wygłosił do nich przemówienie. „Prasa, mówił Papież, jest wielką, jeśli nie największą potęgą dni naszych. Twierdzą niektórzy, że największą potęgą jest opinja, jest to jednak błąd, albowiem większą od niej jest prasa, która tę opinję urabia, komentuje, ją pogłębia i rozgłasza po całym świecie. Gdy zaś posiada się wielką potęgę, pamiętać trzeba, że wiążą się z tem wielkie obowiązki i wielka odpowiedzialność". Ojciec św. nie wątpi, że dziennikarze te obowiązki i tę odpowiedzialność zawsze mają przed oczyma.

Z NIWY KOŚCIELNEJ I DUSZPASTERSKIEJ.

I. W KRAJU.

Z „Dni Katechetycznych" w Warszawie. — Dd. 11—12 stycznia rb. odbyły się w Warszawie zapowiedziane oddawna „Dni Katechtyczne", poświęcone rozważaniu zasadniczego tematu: *Kościół i wychowanie.* W zjeździe wzięło udział około 500 księży obrządku łacińskiego i greckokatolickiego ze wszystkich stron naszego kraju.

Akcja Katolicka wśród mężczyzn na Górnym Śląsku. — W die-

cezji katowickiej zwrócono szczególniejszą uwagę na organizację i prace w Katolickiem Stowarzyszeniu Mężczyzn. W końcu 1934 r. Stowarzyszenie to liczyło 136 oddziałów, mających razem 20,000 członków. Akcja w tym kierunku trwa zaledwie dwa i pół roku a wpłynęła niezwykle dodatnio pod każdym względem na szerokie masy katolików górnośląskich, a zwłaszcza pod względem uświadomienia o istotnych zadaniach Akcji Katolickiej i zrozumienia odpowiedzialności katolików świeckich za dzieło apostolatu.

Zasadnicze tematy konferencyj dekanalnych w diecezji płockiej.— Konferencje dekanalne, odbyte na jesieni roku zeszłego, miały na celu ujednostajnienie pracy duszpasterskiej w całej diecezji; tematem obrad tych konferencyj było: 1. nauczanie religji w szkole, 2. stan Akcji Katolickiej w dekanacie i 3. stosunek duszpasterzy do parafjan.

Ku uporządkowaniu akcji misyjnej po parafjach. — W diecezji chełmskiej w dniu 3 stycznia rb. odbył się jednodniowy zjazd instruktorski dla akcji misyjnej, którego celem było obmyślenie środków dla usprawnienia i uporządkowania akcji misyjnej w diecezji, tem bardziej, że w tej diecezji, jak w żadnej innej, akcja ta stanęła bardzo wysoko. Na zjeździe zostały wygłoszone referaty: *Kapłan a misje*, *Kapłan a misyjna akcja w parafji* i *Referent dekanalny a Parafjalna Rada Misyjna*. W zjeździe tym wzięli udział wszyscy referenci dekanalni do spraw misyjnych.

Akcja Katolicka w walce z nierządem. — Wydział Akcji Katolickiej do walki z demoralizacją w Krakowie, w celu przeciwdziałania występnej robocie handlarzy żywym towarem i przedsiębiorców prostytucji, postanowił rozwinąć propagandę po wsiach za nieporzucaniem wsi przez młode dziewczęta i nieudawaniem się do miast bez pewności uzyskania pracy.

Akcja Katolicka przy pracy charytatywnej. — Akcja Katolicka w Łodzi z początkiem zimy rozwinęła działalność Komitetu niesienia pomocy najbiedniejszym pod nazwą „Doraźny Posiłek". O działalności tego Komitetu świadczy, że do połowy czerwca 1934 r. w 14 kuchniach jego wydano 2.500.000 obiadów.

„Kurs dla narzeczonych". — Katolickie Stow. Młodzieży Żeńskiej w Poznaniu urządziło miesięczny kurs dla narzeczonych. Program Kursu obejmował praktyczną naukę gospodarstwa domowego, pielęgnowania niemowląt i chorych. Wykłady wygłaszali fachowcy z każdej dziedziny. Uczestniczki kursu, których było 41, przyznały, że nadspodziewanie wiele skorzystały, nauczyły się wiele i pogłębiły swój pogląd na istotę, znaczenie, wielkość małżeństwa i życia rodzinnego. Kurs zakończyły specjalne rekolekcje

Zgon Ks. Prałata Stychla. — D. 13 stycznia rb. zmarł w Poznaniu znany w całej Polsce działacz i wielce zasłużony kapłan Ks. Prałat Antoni Stychel, urodzony 13 czerwca 1859 roku.

Uzupełnianie godzin nauki religji. — Min. W. R. i O. P. wydało nast. treści okólnik N. 149 z 4.X. 1934: „W związku z okólnikiem tutejszym Nr. 110 z dnia 13 lipca 1934 r. (Nr. BP. 13304/34) w sprawie wynagrodzenia kontraktowych nauczycieli religji, Ministerstwo W. R. i O. P. oznajmia, że nie sprzeciwia się, by jak dotąd, tak i nadal, umożliwić duszpasterzom, uczącym religji, odrabianie opuszczonych z należycie usprawiedliwionych powodów godzin nauki religji w szkole, jednak bez uszczerbku czasu przeznaczonego na inne przedmioty nauczania oraz bez naruszenia normal-

nego toku zajęć szkolnych i zatwierdzonego rozkładu lekcyj".

Kongres muzyki kościelnej w Lublinie. — W dniach 29 i 30 czerwca 1935 r. odbędzie się ogólnopolski kongres muzyki kościelnej. Formuje się już Komitet Organizacyjny. Prezes Komitetu, ks. kan. Wł. Mentzel, wysłał już cały szereg zaproszeń do przedstawicieli śpiewu i muzyki kościelnej.

II. ZAGRANICĄ.

Rok Jubileuszowy kończy się w Lourdes. — Ojciec św. zaaprobował projekt zmarłego Kard. Bourne'a i Kard. Verdier'a zakończenia Roku Jubileuszowego specjalnemi uroczystościami w Lourdes i w liście do biskupa z Tarbes i Lourdes zarządził na dd. 26—28 kwietnia rb. odprawianie w Grocie objawienia się N.M.P. nieustannej Mszy św., oraz wzywa wiernych całego świata do duchowego udziału w tym obchodzie i zorganizowania także u siebie podobnych nabożeństw pod kierownictwem biskupów.

„Dzień Ojca i Dziecka" we Włoszech. — W wielu diecezjach włoskich obok „Dnia Matki i Dziecka" urządza się „Dzień Ojca i Dziecka"; w „Dniu" tym urządzane są dla ojców katolickich specjalne nauki, w których się wykazuje, że szacunek dla małżonki i okazywanie jej pomocy w trudnem dziele wychowania dzieci jest wielkim i świętym obowiązkiem ojca; występuje się przeciw egoizmowi i materjalizmowi męża, który często bywa przyczyną grzesznych nielicznych rodzin.

Program działalności włoskiej młodzieży katolickiej na rok bieżący. — *Osservatore Romano* podało wytyczne programu działalności młodzieży, zorganizowanej w Akcji Katolickiej; program ten wyznacza cztery zadania, na pierwszem miejscu: 1. urządzanie kursów instruktorskich dla katechetów świeckich, 2. propagandę prasy katolickiej, 3. wzmożenie akcji na rzecz misyj i 4. opiekę nad biednymi, opuszczonymi chorymi.

Głos Biskupów Austrjackich. — We wspólnym liście pasterskim z okazji Bożego Narodzenia Biskupi austrjaccy, między innemi, nawołują do pokoju społecznego, gospodarczego i religijnego, oraz potępiają wyzyskiwanie pracy robotnika i wzywają do przestrzegania katolickich zasad sprawiedliwości społecznj.

Komisja „Pro Deo" w Niemczech. — Niedawno została utworzona w Berlinie krajowa sekcja Komisji „Pro Deo", mającej na celu walkę z bezbożnictwem bolszewicko-żydowskim. W skład sekcji weszli przedstawiciele katolików i protestantów.

Międzynarodowy Kongres Pań Miłosierdzia w Budapeszcie. — Dd. 31—26 maja rb. odbędzie się w Budapeszcie na Węgrzech II Międzynarodowy Kongres Pań Miłosierdzia św. Wincentego à Paulo. Patronką Kongresu obrano św. Ludwikę de Marillac. Program Kongresu obejmuje wiele żywotnych kwestyj, które omówią przedstawicielki różnych narodów.

Drukowano za zezwoleniem J. E. Księdza Arcybiskupa - Metropolity.

Redaktor: KS. LEON ŻEBROWSKI, Kanonik Kapituły Metropolitalnej.
Wydawca: KURJA METROPOLITALNA WILEŃSKA.

DRUKARNIA ARCHIDIECEZJALNA W WILNIE.